



ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ



философско
историческу
факултет

РЕКТОРАТ:

ул. „Цар Асен“ 24, 4000 Пловдив, България
тел.: +359 32 261 261
email: rector@uni-plovdiv.bg
uni-plovdiv.bg

ДЕКАНАТ:

ул. „Цар Асен“ 24, 4000 Пловдив, България
тел.: +359 32 261 433
email: fif@uni-plovdiv.bg
logos.uni-plovdiv.bg

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2.2 „ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ“ В ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“ (2026–2030)

УВОД

Настоящата стратегия за развитие на професионално направление 2.2 „История и археология“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за периода 2026–2030 г. очертава приоритетите и посоките за устойчиво академично развитие, научна дейност и обществена значимост на направлението. В основата на документа стои стремежът към съчетаване на академичната традиция с иновации, интердисциплинарност и междуинституционална свързаност в условията на динамични промени в хуманитарното познание и обществените потребности.

Стратегията е насочена към повишаване на качеството на образованието, разширяване на научноизследователската дейност, развитие на обучаемите, дигитализация на образователния и изследователския процес, както и укрепване на партньорствата с културни, образователни и научни институции. Чрез ясно дефинирани цели и конкретни дейности за изпълнение, документът осигурява основа за планиране, мониторинг и оценка на напредъка в рамките на петгодишния период.

МИСИЯ

Да подготвя висококвалифицирани специалисти в областта на историята, археологията и архивистиката чрез висококачествено академично обучение, интердисциплинарни подходи, иновативни изследвания и практическа подготовка. Мисията включва изграждането на професионалисти с критическо мислене, етична отговорност и глобална перспектива, които допринасят за опазването, изучаването и популяризирането на културно-историческото наследство в национален и международен контекст.

ВИЗИЯ

Професионално направление 2.2. „История и археология“ в Пловдивския университет се утвърждава като водещ национален и регионален център за изследвания, обучение и културна комуникация. Съчетавайки традиции и иновации, то се позиционира като разпознаваемо и уважавано академично средище. Направлението развива интегрирани

изследвания и обучение в областта на историята, археологията, архивистиката и културното наследство. Чрез активно ангажиране в обществените и академичните процеси то стимулира трансфера на знания и подкрепя устойчивото опазване и популяризиране на историческото наследство като ключов фактор за културната идентичност и важен ресурс за образователното развитие.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ (2026–2030)

- 1. Повишаване на качеството и иновациите в обучението.** Въвеждане на нови дисциплини, модерни методи на преподаване, интердисциплинарни и дигитални програми с цел увеличаване на привлекателността и ефективността на учебния процес.
- 2. Устойчиво развитие на академичния състав и насърчаване на кариерното развитие на преподавателите.** Осигуряване на възможности за професионално усъвършенстване – обучения, включване в проекти, участие в академични форуми, с цел повишаване качеството на преподаването и научната дейност.
- 3. Научно лидерство и разширяване на научното присъствие.** Разширяване на научната продукция чрез участие в национални и международни проекти, публикуване в престижни национални и международни издания и разширяване на научното сътрудничество.
- 4. Връзки с обществеността и културно взаимодействие.** Утвърждаване на катедра „История и археология“ като активен участник в публичния живот чрез организиране на културни инициативи, образователни събития и платформи за диалог с обществеността като цяло.
- 5. Професионална интеграция и партньорства.** Развитие и укрепване на сътрудничеството с ключови институции — училища, музеи, архиви и други културни организации — за осигуряване на практически възможности за професионална реализация на студентите.
- 6. Повишаване на разпознаваемостта и привлекателността на професионално направление 2. 2. „История и археология“.** Реализиране на целенасочени кампании за популяризиране сред кандидат-студентите и останалите заинтересовани страни, с акцент върху възможностите на специалностите и утвърждаване на катедра „История и археология“ като предпочитан академичен център.

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни:

- **Утвърдени академични традиции** и опит в обучението и научните изследвания по история, археология и архивистика, осигуряващи стабилна основа за устойчиво развитие.
- **Компетентен и ангажиран преподавателски състав** с доказан научен потенциал и активно участие в академичния живот.
- **Географско разположение в културно-исторически наситен регион**, предлагащ благоприятни условия за теренни изследвания и учебни практики.

- **Развити партньорства с музеи, архиви и културни институции**, които подкрепят приложното обучение и професионалната реализация на студентите.
- **Интегрирано практическо обучение**, ориентирано към реална работна среда и съвременните изисквания в сферата на историята, археологията, архивистиката и културното наследство.

Слаби страни:

- **Ограничена дигитализация** на учебния процес и научната инфраструктура, включително недостатъчно развити електронни платформи и дигитални ресурси.
- **Слабо международно участие**, изразено в ограничена мобилност на преподаватели и студенти и ниска ангажираност в международни проекти.
- **Недостатъчна онлайн и медийна видимост**, включително в социалните мрежи, което ограничава публичното разпознаване на професионалното направление.
- **Ограничени финансови ресурси**, затрудняващи устойчивото развитие, модернизацията и реализацията на нови инициативи.
- **Слаба връзка с бизнес сектора** и липса на целенасочена маркетинг стратегия за популяризиране на образователните програми и научната дейност.

Възможности:

- **Разширяване на международното сътрудничество** чрез участие в европейски програми, академични мрежи и съвместни научни проекти.
- **Дигитализация на образованието и научната дейност**, включително разработване на онлайн курсове, виртуални архиви и дигитални изследователски платформи.
- **Интегриране на публичната история и културното наследство** в съвременни образователни и комуникационни формати, насочени към по-широката публика.
- **Развитие на интердисциплинарни програми** и специализации в сътрудничество с други направления и факултети.
- **Развитие на дигиталната хуманитаристика** като иновативна посока в обучението и изследванията по история, археология, архивистика и културно наследство чрез прилагане на цифрови инструменти (ГИС, дигитални архиви, 3D визуализация, бази данни), които разширяват методите и улесняват достъпа до историческа информация.
- **Засилване на връзките с културни и образователни институции**, които търсят експерти в областта на историята, археологията, архивистиката и културното наследство.
- **Повишен обществен интерес към историческото наследство**, включително в контекста на туризма, културните политики и локалната идентичност.

Заплахи:

- **Недостатъчно финансиране от страна на държавата или външни източници на финансиране**, което ограничава възможностите за устойчиво развитие и научна дейност.
- **Изоставаща дигитална инфраструктура** спрямо международните стандарти, което затруднява конкурентоспособността на професионалното направление.

- **Намаляващ интерес на младите хора към хуманитарните науки**, което води до спад в интереса на кандидат-студентите.
- **Изтичане на кадри** към по-добре финансирани институции в страната или чужбина.
- **Ниска видимост в международни класации и академични среди**, което ограничава възможностите за стратегически партньорства.
- **Фрагментация на академичното поле** и конкуренция с други университети и частни образователни структури.

КОНКРЕТНИ ДЕЙНОСТИ

Образователна трансформация

- Въвеждане на нови магистърски програми с акцент върху приложението на ИКТ в историята, археологията и архивистиката.
- Актуализиране на бакалавърските програми с нови дисциплини.
- Разработка и внедряване на дистанционни курсове и онлайн модулни форми.
- Създаване на двуезични курсове (български/английски).

Наука и проекти

- Индексирание на списание „Пловдивски научен форум“ в международно признати научни бази данни.
- Участие в национални и международни научни проекти.
- Стимулиране и подкрепа на публикационната дейност, вкл. в Scopus/WoS.
- Организиране на катедрени научни форуми, включително с международно участие.

Професионално развитие и стажове

- Създаване на мрежа от институции-партньори за организиране на стажове и практики.
- Прилагане на модел „учене чрез правене“ чрез теренни практики, учебни екскурзии, стажове и други практически дейности.
- Подкрепа и насърчаване на студентските изследователски инициативи чрез включване в проекти, организиране на студентски форуми и издаване на поредицата „Европейското културно-историческо наследство“.
- Активно подпомагане на Студентския историко-археологически клуб „Велизар Велков“ за успешна реализация на студентските инициативи.

Популяризация и комуникация

- Изграждане на нов, интерактивен уебсайт и активни канали в социалните мрежи за ефективна и динамична дигитална комуникация.
- Организиране на образователни кампании в училищата, включително исторически работилници, дебати, състезания, куизи и др.
- Провеждане на периодични събития за обществеността – публични лекции, представяне на научна продукция, изложби от практики и др.

- Активно медийно присъствие чрез участие на преподаватели в различни медийни формати и подкасти, посветени на историята, археологията и архивистиката.

Развитие на академичния състав

- Изготвяне на план-програма за професионално развитие, включваща участия в национални и международни конференции, командировки за научноизследователски цели и регулярни обучения по чужди езици, съвременни дигитални инструменти, иновативни педагогически методи и др.
- Насърчаване и стимулиране на хабилитационни проекти на членовете от катедрата.
- Въвеждане на прозрачен и системен вътрешен механизъм за оценка, поощряване и кариерно развитие на преподавателите, базиран на научни постижения и педагогическа ефективност.
- Създаване на платформа за обмен на добри практики, координация на научноизследователски инициативи и сътрудничество с други университети и научни организации.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия поставя основите за устойчивото развитие на професионално направление 2.2 „История и археология“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ през периода 2026–2030 г. Успешното ѝ изпълнение изисква активна ангажираност от страна на академичния състав, студентите и партньорските институции, както и гъвкавост при адаптиране към динамично променящата се среда.

Професионалното направление се ангажира с редовен мониторинг и периодична оценка на постигнатите резултати, като стратегията ще бъде актуализирана при необходимост, за да отговаря адекватно на новите научни и социални предизвикателства.

Това ще осигури не само продължителен академичен растеж, но и утвърждаване на университета като водещ център за развитие на историческата наука, опазване на културното наследство, стимулиране на критическото мислене и укрепване на културната и националната идентичност.

Стратегията е приета на Катедрен съвет с протокол №197/03.11.2025 г. и утвърдена на Факултетен съвет с протокол №210/10.11.2025 г.